

Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра світової літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов
2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ : ІСТОРІЯ
ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

Спеціальність: 035 Філологія
Спеціалізація 035.01 Українська мова і література
Освітня програма: Українська мова і література
Освітній рівень: перший (бакалаврський)

5 сем.

2021-2022

Розробник: Тверітінова Тетяна Іванівна, кандидат філологічних наук,
доцент, доцент кафедри світової літератури

Викладач: Тверітінова Тетяна Іванівна, кандидат філологічних наук,
доцент, доцент кафедри світової літератури

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри світової літератури

Протокол від «29_» серпня 2019 року № 1

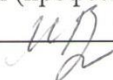
Завідувач кафедри світової літератури

 (Ю.І. Ковбасенко)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної) програми:
Українська мова і література

_____ 2019 р.

Гарант освітньої (професійної) програми (керівник проектної групи)

 (М.О. Вінтонів)

Робочу програму перевірено

13 09 2019 р.

Заступник директора

 (Л.І. Заяць)

Пролонговано:

на 2020/2021 н.р. (Ю.І. Ковбасенко), «29» 09 2020 р., протокол № 1

на 2021/2022 н.р. (Т.В. Філіпівська), «09» 09 2021 р., протокол № 1

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол №

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол №

ЗМІСТ

1.	Опис навчальної дисципліни.....	4
2.	Мета та завдання навчальної дисципліни.....	5
3.	Результати навчання за дисципліною.....	5
4.	Структура навчальної дисципліни.....	8
5.	Програма навчальної дисципліни.....	10
6.	Контроль навчальних досягнень.....	16
7.	Навчально-методична картка дисципліни.....	25
8.	Рекомендовані джерела.....	27

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/ годин	16/480	
Курс	I-IV	
Семестр	1-7	
Кількість змістових модулів	7	
Обсяг кредитів	16	
Обсяг годин, в тому числі:	480	
Аудиторні	224	
Модульний контроль	32	
Семестровий контроль	90	
Самостійна робота	134	
Форма семестрового контролю	-	
Змістовий модуль «Історія світової літератури: Історія зарубіжної літератури»		
Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Загальний обсяг кредитів/ годин	2/60	2/60
Курс	III	III
Семестр	5	5
Кількість змістових модулів	2	1
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	28	8
Модульний контроль	4	-
Семестровий контроль	15	-
Самостійна робота	13	52
Форма семестрового контролю	-	-

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання дисципліни є засвоєння студентами необхідної сукупності знань про зарубіжну літературу ХІХ століття доби реалізму.

Завданням вивчення навчальної дисципліни є:

- здійснення загального огляду розвитку літератур європейських країн і США;
- усвідомлення специфіки художніх творів в контексті літературного процесу ХІХ століття.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати :

- вивчені етапи всесвітнього літературного процесу;
- найважливіші відомості про творчі методи та літературні напрями (романтизм, реалізм, символізм, натуралізм, неоромантизм);
- місце і значення вивчених творів у доробку письменника та літературному процесі певного періоду;
- характерні особливості індивідуального стилю письменника.

Вміти :

- розрізняти літературні напрями;
- аналізувати й інтерпретувати художній твір в єдності його змісту і форми;
- виявляти основні проблеми, порушені у творі, що вивчається;
- визначати жанрові особливості вивчених творів;
- порівнювати твори, їхню проблематику та системи образів;
- користуватися словниково-довідковою та науково-дослідницькою літературою.

Програмні компетентності

<i>2. Загальні компетентності (ЗК)</i>	ЗК-1	Світоглядна Здатність до критичного мислення й ціннісно світоглядної реалізації особистості. Наявність ціннісно-орієнтаційної позиції. Загально-культурна ерудиція, широке коло інтересів. Розуміння значущості для власного розвитку історичного досвіду людства, та сутності і соціальної значущості майбутньої професії. Збереження національних духовних традицій. Усвідомлення переваг здорового способу життя та прийняття їх як власних цінностей. Емоційний інтелект. Когнітивна гнучкість. Здатність до емоційної стабільності, толерантності.
--	-------------	---

	ЗК–2	Громадянська Здатність до реалізації прав і обов'язків громадянина. Спроможність робити свідомий соціальний вибір та застосовувати демократичні технології прийняття рішень; діяти з соціальною відповідальністю та громадською свідомістю.
	ЗК–4	Комунікативна компетенція Здатність до ефективного комунікування, готовність до співпраці з колегами, вміння працювати в колективі; навички публічного мовлення, здатність ясно та виразно висловлюватися в процесі комунікації; здатність аналізувати зміст думки та її структуру в процесі спілкування та адекватно на неї реагувати.
Фахові компетентності		
<i>Фахові (ФК)</i>	ФК–3	Літературознавча(глибокі знання та розуміння в галузі літературознавства) Знання про основні тенденції розвитку і своєрідність мовно-літературного процесу, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, стилів і жанрів української літератури, історії зарубіжної літератури, фольклору. Розуміння основних проблем теорії літератури: література та дійсність, генезис і функція літератури, зміст і форма в літературі, критерій художності, літературний процес, літературний стиль, художній метод в літературі; проблем поетики: образ, ідея, тема, поетичний рід, жанр, композиція, поетична мова, ритм, вірш, фоніка в їх стильовому значенні.
	ФК–7	Літературознавчо-критична Здатність осмислювати мистецтво слова як систему систем, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.
Програмні результати навчання		
Знання та розуміння	ПРН-3-2	Знання та розуміння літературознавчих понять, основних етапів розвитку літератури, її суспільної ролі, основних етапів життєвого і творчого шляху письменників, виявляти знання історичних ознак понять народності літератури, художнього образу; основних ознак силабо-тонічної системи віршування.
	ПРН-3-3	Розуміння української та зарубіжної художньої літератури як культурної та мовної цілісності, мистецтва слова, усвідомлення

		національної своєрідності літературного процесу.
	ПРН-3-4	Аналіз та інтерпретація творів зарубіжних письменників, визначати жанрово-стилістичні особливості творів мовою оригіналу та суттєві ознаки їх перекладів українською мовою, висловлювати судження щодо зв'язків української та інших літератур.
	ПРН-3-5	Володіння основними методами філологічного (лінгвістичного і літературознавчого) аналізу в синхронії та діахронії, користуючись системою основних понять і термінів мовознавства.
	ПРН-3-6	Володіння методами і прийомами здійснення усної та писемної комунікації; методами і прийомами створення різних типів і видів текстів (мовних творів); методами і прийомами аналізу й інтерпретації різних типів і видів текстів (мовних творів); методами і прийомами обробки та трансформації різних типів і видів текстів (творів).
	ПРН-3-7	Знання основних бібліографічних показників і пошукових систем, володіння прийомами бібліографічного опису різних джерел; сучасними методами і прийомами обробки інформації в галузі професійної діяльності.
Застосування знань та розумінь	ПРН-У-1	Вільне володіння базовим професійним категоріально-поняттєвим та дослідницьким апаратом сучасної філологічної науки. Уміння пояснювати професійно з історичних позицій явища і факти української мови та літератури.
	ПРН-У-3	Уміння визначати художню своєрідність творів і творчості письменника загалом, послуговуючись системою основних понять і термінів літературознавства.
	ПРН-У-4	Уміння користуватися науковою, довідковою, методичною літературою рідною та іноземною мовами; перекладати тексти з іноземної мови рідною і з рідної іноземною.
Формування суджень	ПРН-С-1	Фахово формувати й аргументувати власні теоретичні і практичні судження, професійні позиції.
	ПРН-С-2	Здатність об'єктивно оцінювати науково-методичну інформацію; вільно обирати шляхи наукового-методичного пошуку; професійно застосовувати наукові знання в освітній діяльності.
	ПРН-С-3	Здатність формувати судження про значення і наслідки своєї професійної діяльності з урахуванням соціальних, професійних і етичних позицій.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план для денної форми навчання

№ пор.	Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт			
		Аудиторна робота			
		Усього	Лекції	Семінари та п/з	Сам. роб.
V семестр					
Змістовий модуль №1. Реалізм як художній напрям в літературах Росії та Франції					
Тема 1	Вступ. Література 2-ої пол. XIX ст.: загальна характеристика, літературні напрями, стилі. Загальна характеристика російського реалізму. Творчість Ф.М. Достоєвського, І.О. Гончарова, Л.М. Толстого. <i>Тема для самостійного вивчення:</i> Реалізм в живопису та музиці. Творчість А.П. Чехова-прозаїка.	10	2	6	2
Тема 2	Загальна характеристика французького реалізму. Творчість Стендаля, О. де Бальзака, Г. Флобера. <i>Теми для самостійного вивчення:</i> Творчість П. Меріме, Ж.Верна.	10	2	4	4
	Модульний контроль № 1	2			
	Разом за модулем № 1	22	4	10	6
Змістовий модуль № 2. Реалізм як художній напрям в літературах Англії, США, Німеччини					
Тема 3	Загальна характеристика англійського реалізму, феномен вікторіанської доби. Творчість Ч. Діккенса, В.-М. Теккерея, Т. Гарді. „Дамська” версія англійського реалістичного роману. <i>Теми для самостійного вивчення:</i> Творчість Е. Гаскелл, Джордж Еліот. Творчість Т. Гарді.	10	2	6	2
Тема 4	Загальна характеристика американського реалізму. Творчість Г. Бічер-Стоу, Твена, О. Генрі. <i>Теми для самостійного вивчення:</i> Творчість Ф. Брет-Гарта.	8	2	4	2
Тема 5	<i>Теми для самостійного вивчення:</i> Загальна характеристика німецького реалізму. Творчість В. Раабе, Т. Шторма, Т. Фонтане.	3	-	-	3
	Модульний контроль № 2	2			
	Разом за модулем № 2	23	4	10	7
	Семестровий контроль	15			
	Усього	60	8	20	13

Тематичний план для заочної форми навчання

№ пор.	Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт			
		Аудиторна робота			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	Сам. роб.
V семестр					
Змістовий модуль №1. Реалізм як художній напрям в літературах країн Європи та США					
Тема 1	Вступ. Література 2-ої пол. XIX ст.: загальна характеристика, літературні напрями, стилі. Загальна характеристика російського реалізму. Творчість Ф.М. Достоєвського, Л.М.Толстого. <i>Тема для самостійного вивчення:</i> Реалізм в живопису та музиці. Творчість І.О. Гончарова, І.С. Тургенева. А.П.Чехова-прозаїк.	12	2	-	10
Тема 2	Загальна характеристика французького реалізму. Творчість Стендаля, О. де Бальзака, Г. Флобера. <i>Теми для самостійного вивчення:</i> Творчість П. Меріме, Ж.Верна.	12	-	2	10
Тема 3	Загальна характеристика англійського реалізму, феномен вікторіанської доби. Творчість Ч.Діккенса, В.-М.Теккерея, Т.Гарді. „Дамська” версія англійського реалістичного роману. <i>Теми для самостійного вивчення:</i> Творчість Е.Гаскелл, Джордж Еліот. Творчість Т. Гарді.	14	2	2	10
Тема 4	Загальна характеристика американського реалізму. Творчість Г. Бічер-Стоу, Твена, О. Генрі. <i>Теми для самостійного вивчення:</i> Творчість Ф. Брет-Гарта.	11	-	-	11
Тема 5	<i>Теми для самостійного вивчення:</i> Загальна характеристика німецького реалізму. Творчість В. Раабе, Т. Шторма, Т. Фонтане.	11	-	-	11
	Семестровий контроль	-			
	Разом	60	4	4	52
	Усього	60	-	-	-

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

РЕАЛІЗМ ЯК ХУДОЖНІЙ НАПРЯМ В ЛІТЕРАТУРАХ РОСІЇ ТА ФРАНЦІЇ

Лекція № 1. Вступ. Реалізм як літературний напрям у ХІХ ст. Російський реалізм (2 год.).

Вступ. Загальна характеристика реалізму як напрямку мистецтва. Естетико-художня система літератури західноєвропейського реалізму. Естетичне, філософське, соціально-політичне підґрунтя реалізму. Загальна характеристика російської реалістичної літератури. «Гоголівський період» російської літератури. Творчість «пізнього» М.В. Гоголя і «раннього» Ф.М. Достоєвського в контексті літератури натуральної школи. Російський реалістичний роман, характерні ознаки, класичні зразки (І.С. Тургенєв, І.О. Гончаров, Л.М. Толстой, Ф.М. Достоєвський). Знамениті романи Ф.М. Достоєвського, їхня художня та філософська своєрідність. Л.М. Толстой-романіст.

Основні поняття теми: реалізм, роман, фізіологічний нарис, натуральна школа, фантастичний реалізм Ф. М. Достоєвського, психологізм, поліфонізм, роман-трагедія, філософський роман, роман-епопея, соціально-побутовий роман, філософія толстовства, обломовщина.

Семінар № 1. Роман-трагедія Ф.М. Достоєвського «Злочин і кара» (2 год.).

Обов'язкова література:

1. Карякин Ю.Ф. Достоевский и канун XXI века / Ю.Ф. Карякин. – М.: Сов. писатель, 1989. - 646 с.
2. Кирпотин В.Я. Разочарование и крушение Родиона Раскольникова / В.Я. Кирпотин. – М.: Сов. писатель, 1986. - 255 с.
3. Писарев Д.И. Борьба за жизнь (будь-яке видання).
4. Фридендер Г.М. Достоевский / Г.М. Фридендер // История всемирной литературы: В 9 т. – Т.7. – М.: Наука, 1990. – С.105-124.

Додаткова література:

1. Белов С.В. Роман Ф.М. Достоевского «Преступление и наказание». Комментарий / С.В. Белов. - Л., 1979.
2. Стеханова А.М. Ф. Достоевський і Б. Акунін: монопастиш «Ф.М.» / А.М. Стеханова, Т.І. Тверітінова // Зарубіжна література в школах України. – 2010. - № 7-8. – С. 84-87.

Семінар № 2. Роман Л.М. Толстого «Анна Кареніна» (2 год.).

Обов'язкова література:

1. Бабаєв Э.Г. «Анна Каренина» Л.Н.Толстого / Э.Г. Бабаєв. – М.: Худож. лит., 1978. – 158 с.
2. Мотылева Т.Л. Л.Н.Толстой / Т.Л. Мотылева // История всемирной литературы: В 9 т. – Т. 7. – М.: Наука, 1990. – С.130-151.
3. Храпченко М.Б. Лев Толстой как художник / М.Б. Храпченко. – М.: Худож. литература, 1978. – 580 с.

Додаткова література:

1. Заховайко Г.М. Приговоренная любовью. По страницам романа Л. Толстого «Анна Каренина» / Г.М. Заховайко // Зарубіжна література в школах України. – 2006. - № 10. – С. 39-40.
2. Краснов Г.В. Основные вехи в восприятии романа «Анна Каренина» / Г.В. Краснов // Литературные произведения в движении эпох. - М., 1979. – С.184-228.

Практичне заняття № 1. Роман І.О. Гончарова «Обломов» (2 год.).

Обов'язкова література:

1. Добролюбов Н.А. Что такое обломовщина? / Н.А. Добролюбов (будь-яке видання).
2. Краснощекова Е.А. И.А. Гончаров. Мир творчества / Е.А. Краснощекова. – СПб.: Изд-во «Пушкинского Фонда», 2012. – 528 с.
3. Мельник В.И. Этический идеал Гончарова / В.И. Мельник. – К.: Лыбидь, 1991.

Додаткова література:

1. Бак Д.П. Иван Гончаров в современных исследованиях / Д.П. Бак // Новое литературное обозрение. - М, 1996. - № 17.
2. Молнар А. Поэтика романов И.А. Гончарова / А. Молнар. – М.: Компания Спутник, 2004. – 158 с.

Лекція № 2. Французький реалізм (2 год.)

Загальна характеристика французького реалізму: естетичні маніфести, провідні жанри, проблематика. Французький реалістичний роман та його характерні ознаки. Провідні жанри: соціально-побутовий, психологічний роман.

Становлення естетичних поглядів Стендаля та його літературно-критична діяльність. Романістика письменника. Соціально-психологічний роман

Стендаля «Червоне і Чорне»: проблематика, особливості сюжету і композиції, система образів.

«Людська комедія» в контексті творчості О. де Бальзака. Основні положення «Передмови», проспект, каталог, твори. О. де Бальзак і Україна.

Основні поняття теми: роман-дослідження, психологічний роман, роман виховання, психологічний портрет, самоаналіз, соціально-аналітичний тип реалізму, детермінізм, циклізація творів, епопея.

Семінар № 3. «Батько Горіо» і «Гобсек» в контексті «Людської комедії» О. де Бальзака (2 год.)

Обов'язкова література:

1. Затонский Д.В. Бальзак / Д.В. Затонский // История всемирной литературы: В 9 т. – Т. 6. – М.: Наука, 1991. – С. 195-206.
2. Кучборская Е.П. Творчество Бальзака / Е.П. Кучборская. – М., 1970.
3. Реизов Б.Г. Французский роман XIX века / Б.Г. Реизов. – М.: Высшая школа, 1969. - 310 с.

Додаткова література:

1. Моруа А. Прометей, або Життя Оноре де Бальзака / Моруа А. – К., 1984.
2. Шалагінов Б.Б. Трагікомедія пристрастей і безпристрасності: Матеріали до вивчення повісті О. де Бальзака «Гобсек» / Б.Б. Шалагінов // Зар.літ. в навч.закл. – 1996. - № 4. – С. 13-19.

Семінар № 4. «Пані Боварі» Г. Флобера як новий тип реалістичного психологічного роману (2 год.)

Обов'язкова література:

1. Ніколенко О.М. Від Флобера до Аполлінера. Французька література другої пол. XIX-поч. XX ст. Посібник / О.М. Ніколенко. – К.: КГОВЦ «Полікультурний світ», 2005. – С. 9-37.
2. Ржевская Н.Ф. Гюстав Флобер / Н.Ф. Ржевская // История всемирной литературы: В 9 т. – М.: Наука, 1990. – Т. 7. – С. 254-264.
3. Реизов Б.Г. Французский роман XIX века / Б.Г. Реизов. – М.: Высшая школа, 1969. - 310 с.

Додаткова література:

1. Наливайко Д.С. Роман, що започаткував новітню прозу / Д.С. Наливайко // Флобер Г. «Пані Боварі». Проста душа. – Харків: Фоліо, 2002. – С. 3-18.
2. Тверитинова Т.И. Г. Флобер и Г. де Мопассан: лекарство от боваризма / Т.И.Тверитинова // Актуальні проблеми слов'янської філології. Серія: лінгвістика і літературознавство: міжвуз. Зб. наук.ст. Гол.ред.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

РЕАЛІЗМ ЯК ХУДОЖНІЙ НАПРЯМ В ЛІТЕРАТУРАХ АНГЛІЇ, США, НІМЕЧЧИНИ

Лекція № 3. Англійський реалізм (2 год.)

Феномен вікторіанства та його відбиття в англійській реалістичній літературі. Періодизація англійського реалізму, характерні особливості, представники.

Художні особливості романістики Ч. Діккенса: соціальна і моральна проблематика сучасного життя, лицемірство вікторіанського суспільства, дух урбаністичної цивілізації, дидактичний пафос, орієнтація на демократичну аудиторію.

Творчість В.-М. Теккерей. «Книга снобів» як підґрунтя роману «Ярмарок марнославства».

Жіноча проза в англійській реалістичній літературі та її представниці: Ш. і Е. Бронте, Е. Гаскелл, Джордж Еліот.

Основні поняття теми: вікторіанство, чартизм, англійський реалістичний роман, різдвяна притча, роман-автобіографія, соціально-реалістичний роман, готичний роман, химерно-побутовий роман, фентезі.

Семінар № 5. Англійський реалістичний роман (на прикладі твору Ч. Діккенса «Домбі і син» (2 год.)

Обов'язкова література:

1. Гениева Е.Ю. Диккенс / Е.Ю. Гениева // История всемирной литературы: В 9 т. – Т.6. – М.: Наука, 1989. – С.113-130.
2. История западноевропейской литературы. XIX век. Англия: Учеб. пособие для студ. филол. фак. высш. учеб. зав. [Л.В. Сидорченко, И.И. Бурова, А.А. Аствацатуров и др.]; под ред. Л.В. Сидорченко, И.И. Буровой. – СПб.: Филол. фак. СПбГУ; М.: Изд. центр «Академия», 2004. – 544 с.
3. Михальская Н.П. Чарльз Диккенс: очерк жизни и творчества / Н.П. Михальская. – М.: Просвещение, 1987.

Додаткова література:

1. Ивашева В.В. «Век нынешний и век минувший»: Английский реалистический роман XIX века в его современном звучании. 2-е изд., доп. / В.В. Ивашева. – М.: Худож. лит, 1990. – 479 с.

2. Шахова К.О. Чарльз Діккенс / К.О. Шахова // Зарубіжна література. – 2004. - № 6-7. – С. 17-28.

Семінар № 6. «Дамська» версія англійського реалістичного роману (Ш. Бронте, Е. Бронте, Е. Гаскелл) (2 год.)

Обов'язкова література:

1. Гениева Е.Ю. Английская литература. Развитие критического реализма / Е.Ю. Гениева // История всемирной литературы: В 9 т. – Т. 6. – М.: Наука, 1989. – С. 113-120.
- 2.Ивашева В.В. «Век нынешний и век минувший»: Английский реалистический роман XIX века в его современном звучании. 2-е изд., доп. / В.В. Ивашева. – М.: Худож. лит, 1990. – 479 с.
3. Тугушева М. Шарлотта Бронте: Очерк жизни и творчества / М. Тугушева. – М.: Высшая школа, 1982. – 98 с.

Додаткова література:

1. Денисюк Х. Ренесанс роману Е.Бронте «Буреверхи» / Х. Денисюк // Слово і час. –2005. – № 11. – С.83-87.
2. Тверитинова Т.И. Поэтика дома в усадебном тексте Э. Бронте (на материале романа «Грозовой Перевал») / Т.И. Тверитинова // Вісник Дніпропетровського університету імені А. Нобеля. Серія «Філологічні науки». – 2016. – № 1(11). – С. 167-171.

Практичне заняття № 2. Роман В.-М. Теккерей«Ярмарок марнославства» (2 год.)

Обов'язкова література:

1. История западноевропейской литературы. XIX век. Англия: Учеб. пособие для студ. филол. фак. высш. учеб. зав.[Л.В. Сидорченко, И.И. Бурова, А.А. Аствацатуров и др.]; под ред. Л.В. Сидорченко, И.И. Буровой. – СПб.: Филол. фак. СПбГУ; М.: Изд.центр «Академия», 2004. – 544 с.
2. Ивашева В.В. Теккерей-сатирик / В.В. Ивашева. – М.: МГУ, 1958. – 304 с.
3. Форстер М. Записки викторианского джентельмена: У.-М. Теккерей / М. Форстер. – М.: Книга, 1985. – 367 с.

Додаткова література:

1. Гениева Е.Ю. Английская литература. Развитие критического реализма / Е.Ю. Гениева // История всемирной литературы: В 9 т. – Т. 6. – М.: Наука, 1989. – С. 113-120.

2.Ивашева В.В. «Век нынешний и век минувший»: Английский реалистический роман XIX века в его современном звучании. 2-е изд., доп. / В.В. Ивашева. – М.: Худож. лит, 1990. – 479 с.

Семінар № 7. Специфіка американського реалізму в творчості Марка Твена (наприкладі романів «Пригоди Тома Соєра» та «Пригоди ГекльберріФінна») (2 год.).

Обов'язкова література:

1. Балдицын П.В. Творчество Марка Твена и национальный характер американской литературы / П.В. Балдицын. – М: ВК, 2004. – 299 с.
- 2.Зверев А.М. Литература США. Марк Твен / А.М. Зверев // История всемирной литературы: В 9 т. – М.: Наука,1990. – Т. 7. – С. 559-568.
3. Пригодій С.М. Марк Твен: міф, людина, письменник / С.М. Пригодій // Марк Твен. Пригоди Тома Соєра. Пригоди Гекльберрі Фінна. – Харків: Фоліо, 2003. – С. 3-18.

Додаткова література:

1. Жлуктенко Н. Художній світ роману Марка Твена «Пригоди Гекльберрі Фінна» / Н. Жлуктенко // Вікно в світ. – 1999. – № 4.
- 2.Звиняцьковський В.Я. Марк Твен. «Пригоди Тома Соєра». Система уроків/ В.Я.Звиняцьковський // Зарубіжна література. – 2005. - № 12. – С. 4-5.

Семінар № 8. Новелістика О.Генрі (2 год.)

Обов'язкова література:

1. Зверев А.М. Литература США. Второй этап становления реализма / А.М. Зверев // История всемирной литературы: В 9 т. – М., 1990. – Т. 7. – С. 552-559.
2. Левидова И.М. О. Генри и его новелла / И.М. Левидова. – М., 1973.
3. Урнов Д.М. «Точное слово» и «точка зрения» в англо-американской повествовательной прозе / Д.М. Урнов // Типология стилевого развития XIX века. – М., 1977.

Додаткова література:

1. История американской литературы [Банников Н.В., Боброва М.Н., Гиленсон Б.А. и другие]; под ред. Н.И. Самохвалова.: В 2-х частях. – М.: Просвещение, 1971. – Ч. 2. – С. 294-314.
2. Рibaкова О.В. Missshortstory, або Американський варіант загадки сфінкса. Новели О. Генрі / О.В. Рibaкова // Зар.літ. в навч.закл. – 1998. - № 1. – С. 43-45.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів (денна форма)

Вид діяльності студентів	Максимальна кількість балів	Модуль I Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4
Відвідування семінарських занять	1	8	8
Відвідування практичних занять	1	2	2
Робота на семінарському занятті	10	6	60
Робота на практичному занятті	10	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25
Виконання модульної роботи	25	2	50
Виконання ІНДЗ	-	-	-
Виконання тестового контролю, експрес-контроль	5	3	15
	Разом		184
Максимальна кількість балів	184		
Розрахунок коефіцієнта	184: 100= 1,84.		
Коефіцієнт	1,84		

6.1.а. Система оцінювання навчальних досягнень студентів (заочна форма)

Вид діяльності студентів	Максимальна кількість балів	Модуль I Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2
Відвідування практичних занять	1	2	2
Робота на практичному занятті	10	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25
Виконання модульної роботи	-	-	-
Виконання ІНДЗ	-	-	-
Виконання тестового контролю, експрес-контроль	5	3	15
	Разом		64
Максимальна кількість балів	64		
Розрахунок коефіцієнта	64:100=0,64		
Коефіцієнт	0,64		

6.2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА КРИТЕРІЇ ЇЇ ОЦІНЮВАННЯ

МОДУЛЬ № 1

Тема № 1. Російський реалізм

Завдання:

Самостійно опрацювати та законспектувати відповіді на питання.

1. Творчість «пізнього» М.В. Гоголя. Поема «Мертві душі»: сюжет, композиція, ліризм, сатиричне спрямування.
2. Роман І.С. Тургенєва «Рудін» і проблема «зайвої людини» в творчості письменника.
3. Творчість А.П. Чехова-прозаїка: періодизація, тематичне і жанрове розмаїття, специфіка чеховського героя.

Література:

1. Бердников Г.П. Чехов / Г.П. Бердников // История всемирной литературы: В 9 т. – Т.8. – М.: Наука, 1994. – С. 29-42.
2. Бялый Г.А. Чехов и русский реализм / Г.А. Бялый. – Л.: Сов.писатель, 1981.
3. Манн Ю.В. Поэтика Гоголя / Ю.В. Манн. – М., 1988.
4. Маркович В.М. Тургенев и русский реалистический роман XIX века / В.М. Маркович. – Л.: ЛГУ, 1982. – 208 с.
5. Щербина В.Р. Тургенев / В.Р. Щербина // История всемирной литературы: В 9 т. – Т. 7. – М.: Наука, 1990. – С. 41-50.

Тема № 2. Французський реалізм

Завдання:

Самостійно опрацювати та законспектувати відповіді на питання.

1. Особливості сюжету і композиції роману Стендаля «Червоне і Чорне». Зображення життя всіх верств суспільства доби Реставрації.
2. Своєрідність тематики, новий тип героя в романах Ж.Верна (на прикладі роману «Діти капітана Гранта»). Місце творчості Ж. Верна у світовій літературі.

Література:

1. Виноградов А.К. Стендаль и его время / А.К. Виноградов. – М., 1960.
2. Затонский Д.В. Стендаль / Д.В. Затонский // История всемирной литературы: В 9 т. – Т.6. – М.: Наука, 1989. – С. 185-195.
3. Потапова З.М. Французская литература. Романисты и драматурги 70-80-х гг. Ж.Верн / З.М. Потапова // История всемирной литературы: В 9 т. – Т.7.– М.: Наука, 1990. – С. 314-315.

4. Реизов Б.Г. Французский роман XIX века / Б.Г. Реизов. – М.: Высшая школа, 1969. - 310 с.
5. Лехман Т. Кольори, що допомагають розумінню суті твору: до питання походження назви роману «Червоне і чорне» Стендаля / Т. Лехман // Всесвіт.літ. в сер.навч.закл. України. - 1998. - № 5. – С.10 -12.
6. Назарець В.М. Диваки у Жуля Верна. До вивчення романів «Діти капітана Гранта» і «П'ятнадцятирічний капітан» / В.М. Назарець // Зарубіжна література в навчальних закладах. – 2000. - № 6. – С. 33-38.

МОДУЛЬ № 2

Тема № 3. Англійський реалізм

Завдання:

Самостійно опрацювати та законспектувати відповіді на питання.

1. Е. Гаскелл як майстер англійського соціального роману. «Мері Бартон. Манчестерська повість»: проблематика, поетика промислового міста, система образів, особливості стилю письменниці.
2. Діккенс-романіст. Провідні теми, образи, авторська позиція.
3. «Тесс із роду д'Ербервіллів» Т. Гарді - роман «характерів і середовища». Тематика, проблематика. Система образів, зображення предметно-просторового світу. Психологізм роману.

Література:

1. Гениева Е.Ю. Литературная ситуация на рубеже веков / Е.Ю. Гениева // История всемирной литературы: В 9 т. – Т. 8. – М.: Наука, 1994.
2. История западноевропейской литературы. XIX век. Англия: Учеб. пособие для студ.филол.фак.высш.учеб.зав. [Л.В. Сидорченко, И.И. Бурова, А.А. Аствацатуров и др.]; под ред. Л.В. Сидорченко, И.И. Буровой. – СПб.: Филол.фак. СПбГУ; М.: Изд.центр «Академия», 2004. – 544 с.
3. Ремизов Б.Б. Элизабет Гаскелл / Б.Б. Ремизов. – К., 1974.
4. Урнов М.В. Английская проза 70-90-х гг. XIX в. / М.В. Урнов // История всемирной литературы: В 9 т. – Т.8. – М., 1994. – С. 349-359.
5. Федоров А.А. Шекспиризм романов Т. Гарди 90-х гг. (к проблеме психологизма в «Тесс из рода д'Эрбервиллей» / А.А. Федоров // О традиции и новаторстве в литературе. – Уфа, 1976.

Тема № 4. Американський реалізм

Завдання:

Самостійно опрацювати та законспектувати відповіді на питання.

1. Естетична своєрідність розвитку реалізму в американській літературі XIX століття.
2. Історична романістика Марка Твена: «Принц та жебрак», «Янки при

дворі короля Артура», «Жанна д'Арк».

3. Життєвий і творчий шлях О. Генрі.

Література:

1. Зверев А.М. Литература США. Второй этап становления реализма / А.М.Зверев // История всемирной литературы: В 9 т. – М., 1990. – Т.7. – С.552-559.
2. История американской литературы [Банников Н.В., Боброва М.Н., Гиленсон Б.А и другие]; под ред. Н.И.Самохвалова.: В 2-х частях. – М.: Просвещение, 1971. – Ч. 2. – С. 294-314.
3. Левидова И.М. О.Генри и его новелла / И.М. Левидова. – М., 1973.
4. Міщук В.В. Життя і творчість О. Генрі: Соціальні та естетичні погляди письменника. Роман «Королі і капуста» / В.В. Міщук // Зарубіжна література в навчальних закладах. – 1996. – № 10.
5. Ромм А.С. Марк Твен / А.С. Ромм. – М.: Просвещение, 1977.
6. Урнов Д.М. «Точное слово» и «точка зрения» в англо-американской повествовательной прозе / Д.М. Урнов // Типология сталевого развития XIX века. – М., 1977.

Тема № 5. Німецький реалізм

Завдання:

Самостійно опрацювати та законспектувати відповіді на питання.

1. Загальна характеристика німецької літератури доби реалізму.
2. Роман Т. Фонтане «Пані Женні Трайбль»: тематика, проблематика, система образів. Характерні особливості стилю письменника.
3. Роман Т. Фонтане «Еффі Бріст»: тематика, проблематика, система образів. Художні особливості твору.

Література:

1. Анненкова О.С. Зарубіжна література XIX століття: європейська реалістична проза 1830-1880-х років / О.С. Анненкова. – К.: Знання України, 2006. – 438 с.
2. Бурдина Т.И. Сатирические черты в образной системе романа Т. Фонтане «Госпожа Женни Трайбль» / Т.И. Бурдина // Вестник Моск. ун-та. – Серия 10. Филология. – 1975. - № 3.
3. Волков Е.М. Проблематика романа Теодора Фонтане «Эффи Брист» / Е.М. Волков // Уч.зап. Московского обл.пед.ин-та. - Т. 256. – Вып. 12. – 1971.
3. Тураев С.В. Немецкая литература / С.В. Тураев // История всемирной литературы: В 9 т. – М., 1990. – Т.7. – С. 388-390.
4. Шахова К.О. Німецька література другої половини XIX сторіччя / К.О.Шахова // Вікно в світ. Зарубіжна література: наукові дослідження, історія, методика викладання. – 1999. - № 2. – С. 163-240.

Таблиця 6.2.а

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА (денна форма)

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. РЕАЛІЗМ ЯК ХУДОЖНІЙ НАПРЯМ В ЛІТЕРАТУРАХ РОСІЇ ТА ФРАНЦІЇ			
Тема № 1. Російський реалізм. Поема М.В. Гоголя «Мертві душі». Творчість І.С.Тургенєва, А.П.Чехова-прозаїка.	Поточні консультації	5	I- IV
Тема № 2. Реалізм у Франції. Життєвий і творчий шлях Стендаля. Ж. Верн як засновник наукової фантастики в літературі.	МКР	5	V-VII
Змістовий модуль II. РЕАЛІЗМ ЯК ХУДОЖНІЙ НАПРЯМ В ЛІТЕРАТУРАХ АНГЛІЇ, США, НІМЕЧЧИНИ			
Тема № 3. Реалізм в Англії Е.Гаскелл як майстер соціального роману. Традиції моралізаторського роману в творчості Т.Гарді.	Поточні консультації	5	VIII-IX
Тема № 4. Реалізм у США Історична романістика Марка Твена. Життєвий і творчий шлях О.Генрі.	Поточні консультації	5	X-XI
Тема № 5. Німецький реалізм. Загальна характеристика німецького реалізму. Творчий шлях Т. Фонтане. Романістика письменника.	МКР	5	XII-XIV
Разом: 13 год.		Разом: 25 балів	

Таблиця 6.2.6

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА(заочна форма)

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. РЕАЛІЗМ ЯК ХУДОЖНІЙ НАПРЯМ В ЛІТЕРАТУРАХ КРАЇН ЄВРОПИ ТА США			
Тема № 1. Російський реалізм. Поема М.В. Гоголя «Мертві душі». Творчість Л.М.Толстого, І.О. Гончарова, А.П.Чехова-прозаїка.	Поточні консультації	5	I - IV
Тема № 2. Реалізм у Франції. Життєвий і творчий шлях Стендаля, О. де Бальзака, Г. Флобера Ж. Верн як засновник наукової фантастики в літературі.	Поточні консультації	5	V-VII
Тема № 3. Реалізм в Англії Творчість жінок-письменниць: Ш. і Е. Бронте, Е.Гаскелл: провідні твори, проблеми. Традиції моралізаторського роману в творчості Т.Гарді.	Поточні консультації	5	VIII- IX
Тема № 4. Реалізм у США Розвиток реалізму в США. Історична романістика Марка Твена. Життєвий і творчий шлях О.Генрі.	Поточні консультації	5	X-XI
Тема № 5. Німецький реалізм. Загальна характеристика німецького реалізму. Творчий шлях Т. Фонтане. Романістика письменника.	Поточні консультації	5	X-XI
Разом: 52 год.		Разом: 25 балів	

6.3. ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Модульний контроль на денній формі навчання проводиться у формі підсумкового тестування на електронному навчальному курсі (посилання на ЕНК в кінці програми). Пропонується виконати 30 тестових завдань за 30 хвилин.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

Максимальна кількість балів за МКР – 25.

6.4. ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Згідно навчального плану проведення семестрового контролю в 5 семестрі не передбачається. В 6 семестрі курс «Історія світової літератури: Історія зарубіжної літератури» закінчується екзаменом. Оцінюватись будуть не тільки знання за 6-ий, а й за 5 семестр: в білеті одне питання буде з матеріалу 5-ого семестру, друге – з матеріалу 6-ого.

6.5. ШКАЛА ВІДПОВІДНОСТІ ОЦІНОК

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Реалізм як основний напрям літератури 2-ої пол. XIX ст.: характерні ознаки, представники.

2. Загальна характеристика французького реалізму. Періодизація, зв'язок з романтизмом, представники.
3. Творчий шлях Стендаля. Літературно-критична діяльність. Трактат Стендаля «Расін і Шекспір» як естетичний маніфест французьких реалістів.
4. Соціально-психологічний роман Стендаля «Червоне і Чорне»: проблематика, особливості сюжету і композиції, система образів. Проблема реалізму письменника.
5. Життєвий і творчий шлях О. де Бальзака. Бальзак і Україна.
6. Історія задуму і створення «Людської комедії» О. де Бальзака: своєрідність структурної побудови, ключові твори. «Батько Горіо» і «Гобсек» в контексті «Людської комедії».
7. Повість О. де Бальзака «Гобсек»: тематика, проблематика, образ Гобсека, «лихваря і філософа», особливості композиції твору.
8. «Пані Боварі» Г. Флобера як новий тип психологічного роману. Тематика, проблематика, система образів.
9. Своєрідність тематики, новий тип героя в творах Ж. Верна (на матеріалі роману «Діти капітана Гранта»). Місце письменника у світовій літературі.
10. Особливості розвитку реалізму в російській літературі. Натуральна школа: естетичні маніфести, представники.
11. Задум і творча історія «Мертвих душ» М.В. Гоголя. Специфіка жанру, єдність сатиричного та ліричного начал, сюжет і композиція.
12. Роман Ф.М. Достоєвського «Злочин і кара»: соціально-філософська і морально-психологічна проблематика роману, сюжетно-композиційні особливості, система образів. Роль «двійників» Раскольнікова в романі.
13. «Анна Кареніна» Л.М. Толстого – «живий, гарячий» роман про сучасність. Образ К. Льовіна: специфіка художнього відбиття в ньому поглядів і настроїв письменника напередодні переламу в його світосприйнятті.
14. Анна Кареніна – жінка трагічної долі в однойменному романі Л.М. Толстого. Символіка, що передвіщає смерть героїні.
15. Роман І.О. Гончарова «Обломов»: проблематика, змістова основа, своєрідність побудови. Соціально-психологічні корені «обломовщини» та її моральна сутність.
16. Творчість А.П. Чехова-прозаїка: періодизація, тематичне і жанрове розмаїття, специфіка чеховського героя.

17. Загальна характеристика англійського реалізму. Періодизація, зв'язок з добою Просвітництва і романтизму, представники.
18. Життєвий і творчий шлях Ч. Діккенса. Періодизація, провідні твори, проблеми, специфіка авторської манери.
19. Історія створення, композиція і герої «Записок Піквікського клубу» Ч. Діккенса.
20. «Пригоди Олівера Твіста» Ч. Діккенса: тематика, проблематика, образна система. Авторська позиція.
21. «Домбі і син» Ч. Діккенса: тематика, проблематика, сюжетно-композиційні особливості. «Різдвяність» фіналу роману.
22. «Книга снобів» і поняття снобізму в творчості В.-М. Теккерея.
23. «Ярмарок марнославства» В.-М. Теккерея: тематика, проблематика, авторська позиція. Специфіка жанру твору.
24. «Джейн Ейр» Ш. Бронте як роман-автобіографія. Тематика, проблематика, образна система. Новаторство твору.
25. Роман Е. Бронте «Буреверхи»: специфіка хронотопу, тематика, проблематика, жанрові особливості.
26. Внесок Е. Гаскелл в розвиток соціально-реалістичного роману («Мері Бартон. Манчестерська повість»).
27. Психологізм роману Т. Гарді «Гесс із роду д'Ербервіллів». Тематика, проблематика, система образів, зображення предметно-просторового оточення.
28. Загальна характеристика розвитку американського реалізму. Традиції аболіціоністської літератури, «школа місцевого колориту».
29. Художні особливості ранніх гумористичних творів Марка Твена.
30. «Пригоди Тома Сойєра» Марка Твена: тематика, проблематика, образна система. Пародіювання відомих жанрових різновидів роману.
31. Життя і простір Америки в «Пригодах Тома Сойєра» та «Пригодах Гекльберрі Фінна» Марка Твена.
32. «Пригоди Гекльберрі Фінна» Марка Твена: розробка вузлових конфліктів американського життя, народний гумор, майстерність пейзажу, ліризм.
33. Тема «маленької» людини у великому місті в новелах О. Генрі.
34. «Хатина дядька Тома» в контексті творчості Г. Бічер-Стоу.
35. Загальна характеристика німецького реалізму.
36. Роман Т. Фонтане «Пані Женні Трайбль»: тематика, проблематика, образна система.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ: ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ»
(денна форма)**

Разом: 60 годин. Лекції – 8 годин, семінарські заняття – 16 годин, практичні заняття – 4 год., МК – 4 години, самостійна робота – 13 годин, семестровий контроль – 15 годин

Модуль № 1. Реалізм як художній напрям в літературах Росії та Франції

К-сть балів за модуль	92 бали	
Лекції	1	2
Теми лекцій	Лекція № 1. Реалізм як літературно-мистецький напрям. Російський реалізм (1 б.)	Лекція № 2. Реалізм у Франції (1 б.)
Теми семінарських та практичних занять	Семінар № 1. Роман-трагедія Ф.М. Достоевського «Злочин і кара» (1+10 б.). Семінар № 2. Роман Л.М. Толстого «Анна Кареніна» (16.). Практичне заняття № 1. Роман І.О. Гончарова «Обломов» (1+10 б.). Семінар № 3. «Батько Горіо» та «Гобсек» в контексті «Людської комедії» О. де Бальзака (1+10 б.). Семінар № 4. «Пані Боварі» Г. Флобера як новий тип реалістичного психологічного роману (1+10 б.).	
Самостійна робота	Тема № 1 (5 б.), тема № 2 (5 б.)	
Тестування	Тест № 1 (5 б.), тест № 2 (5 б.)	
Модульн. контроль	25 балів	

Модуль № 2. Реалізм в літературах Англії, США, Німеччини

К-сть балів за модуль	92 бали	
Лекції	1	2
Теми лекцій	Лекція № 3. Реалізм в Англії (1 б.)	Лекція № 4. Реалізм у США (1 б.)
Теми семінарських та практичних занять	Семінар № 5. Англійський реалістичний роман (на прикладі «Домбі і син» Ч. Діккенса) (1+10 б.). Семінар № 6. «Дамська» версія англійського реалістичного роману (16.). Практичне заняття № 2. Роман В.-М. Теккерея «Ярмарок марнославства» (1+10 б.). Семінар № 7. Специфіка американського реалізму в творчості Марка Твена (1+10 б.). Семінар № 8. Новелістика О. Генрі (1+10 б.).	
Самостійна робота	Тема № 3 (5 б.), тема № 4 (5 б.), тема № 5 (5 б.)	
Тестування	Тест № 3 (5 б.)	
Модульн. контроль	25 балів	
Підсумков. контроль	-	

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ: ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ
ЛІТЕРАТУРИ»
(заочна форма)**

Разом: 60 годин. Лекції – 4 години, практичні заняття – 4 год., самостійна
робота – 52 години

Назва модуля	Реалізм як художній напрям в літературах країн Європи та США
Кількість балів за модуль	64
Теми лекцій	Лекція № 1. Реалізм як літературно-мистецький напрям. Реалізм в Росії (1 б.). Лекція № 2. Реалізм в Англії (1 б.).
Теми практичних занять	Практичне заняття № 1. Роман-трагедія Ф.М. Достоевського «Злочин і кара» (1+10 б.). Практичне заняття № 2. «Батько Горіо» і «Гобсек» в контексті «Людської комедії» О. де Бальзака (1+10 б.)
Самостійна робота	Тема № 1 (5 б.), тема № 2 (5 б.), тема № 3 (5 б.) Тема № 4 (5 б.), тема № 5 (5 б.)
Тестування	Тест № 1 (5 б.), тест № 2 (5 б.), тест № 3 (5 б.).
Підсумковий контроль	-

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

СПИСОК ХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ

1. Бальзак О. Гобсек. Батько Горіо. Шагренева шкіра.
2. Бронте Ш. Джейн Ейр.
3. Бронте Е. Буреверхи.
4. Верн Ж. Діти капітана Гранта. Таємничий острів.
5. Гарді Т. Тесс із роду д'Ербервіллів.
6. Гаскелл Е. Мері Бартон. Манчестерська повість. Життя Шарлотти Бронте.
7. Генрі О. Новели (за вибором).
8. Гоголь М.В. Петербурзькі повісті. Мертві душі.
9. Гончаров І.О. Обломов.
10. Діккенс Ч. Пригоди Олівера Твіста. Домбі і син. Девід Копперфілд.
11. Доде А. Тартарен Тарасконський.
12. Достоевський Ф.М. Злочин і кара. Брати Карамазови.
13. Меріме П. Новели (за вибором).
14. Некрасов М.О. О. шостій вчора завернув... Роздуми біля парадного під'їзду. Трійка. Про погоду. На смерть Шевченка.
15. Стендаль. Червоне і Чорне. Пармський монастир. Ваніна Ваніні.
16. Твен Марк. Пригоди Тома Сойера. Пригоди Гекльберрі Фінна. Оповідання (за вибором).
17. Теккерей В.-М. Книга снобів. Ярмарок марнославства.
18. Толстой Л.М. Війна і мир. Анна Кареніна.
19. Тургенєв І.С. Рудін. Ася. Напередодні.
20. Флобер Г. Пані Боварі.
21. Фонтане Т. Пані Женні Трайбель, або Серце серцю звістку подає. Еффі Бріст.
22. Чехов А.П. Людина в футлярі. Агрус. Про кохання. Іонич. Наречена.

НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (базова)

1. Анненкова О.С. Зарубіжна література ХІХ століття: європейська реалістична проза 1830-1880 років / О.С. Анненкова. – К.: Знання України, 2006. – 437 с.
2. История западноевропейской литературы. ХІХ век. Англия: Учеб. пособие для студ. филол. фак. высш. учеб. зав. [Л.В. Сидорченко, И.И. Бурова, А.А. Аствацатуров и др.]; под ред. Л.В. Сидорченко, И.И. Буровой. – СПб.: Филол. фак. СПбГУ; М.: Изд. центр «Академия», 2004. – 544 с.
3. История западноевропейской литературы ХІХ века: Франция, Италия, Испания, Бельгия [под ред. Т.В. Соколовой]. – 2-ое изд. – М.: Высш. школа, 2003. – 357 с.
4. История зарубежной литературы (Вторая половина ХІХ-начало ХХ века). [Ковалева Т.В., Кириллова Т.Д. и др.]; под ред. Ковалевой Т.В. – Минск: Завигар, 1997. – 486 с.
5. История всемирной литературы: В 9 т. – М.: Наука, 1989-1994. – Т. 6. – М., 1989. – 880 с.; Т. 7. – М., 1990. – 830 с.

Додаткова:

1. Балдицын П.В. Творчество Марка Твена и национальный характер американской литературы / П.В. Балдицын. – М.: ВК, 2004. – 299 с.
2. Глазкова Т.Ю. Немецкоязычная литература: учебное пособие / Т.Ю. Глазкова. – М.: ФЛИНТА; Наука, 2012. – 135 с.
3. Ивашева В.В. «Век нынешний и век минувший»: Английский реалистический роман ХІХ века в его современном звучании. 2-е изд., доп. / В.В. Ивашева. – М.: Худож. лит, 1990. – 479 с.
4. Ніколенко О.М. Від Флобера до Аполлінера. Французька література другої половини ХІХ – поч. ХХ ст. // Тема / О.М. Ніколенко. – 2005. - № 3-4.
5. Тверітінова Т.І. Історія зарубіжної літератури ХІХ століття. Доба реалізму. Частина II / Т.І. Тверітінова. – К.: КУБГ, 2020. – 424 с.

Додаткові ресурси

1. ЕНК «Історія світової літератури: Історія зарубіжної літератури» (3 курс, ФУ, денна) <http://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=6754>
2. ЕНК «Історія світової літератури: Історія зарубіжної літератури» (3 курс, ФУ, заочна) <http://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=6753>

Робоча навчальна програма з дисципліни «Історія світової літератури: Історія зарубіжної літератури».

Укладач: **Тверітінова Тетяна Іванівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри світової літератури Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка.